

νῦν ἐλισσάμεθ' αἰὲν
νόσφ' οὐζύος βίον ;
τοῦ δὲ τ' ἄσαν ἔνεκα κοῦροι ἄσμα τέρψαν ἁρμονία δωρία σεμνῆ;
Μῆτιν ἔργα θ' ὡς ἀγρήτ' ἀμειψομένους τάνδε χρῆν
μᾶλ' ἐς ἄγρην ἀγροσθ' ὁμῶς, τόθ' ἄσαμεν
ἀθάνατον θεὸν λιτόμενοι
ὑπὲρ Ζωγράφου, φαινὰ μέγα
Μοισᾶν πραπίσιν ὅτι δέματ'.

Ἀντιστροφὴ α'.

Τί γὰρ κέρδιον ἂν πελοῖτ' ἄμιν, εἴ γε πάλῃ τις
θραυστόνῳ περ αἴθ' ἄρματι καὶ ταχυτάτῃ ποδοῖν
φέρτερος κράτει πελᾷ ;
πῶς γένετο δ' ἂν αὐτέ
του λόγου πρὸς ἁμείων
πλοῦτον ὅς τ' ἄφατον ἔχων ἄρωγ' οὐ μόνον τε πόλι,
οὔτ' ἄρ' ἥπιος
πῆμ' ἀκέσσαι· οὐχ' εἴ τ' ἐρύκακε δάμω κακόν ;
χέρ' ἀδεδεμένον ἄνθρωπος ἅπας ἀτιμία
ἰάλλειν εἴωθε μάλα εὖ·
ἀφειδῶς δέ γ' εἰ τελεῖ ἐς ἀγαθὸν
ξυνόν τις, ἀρετᾶς κλέος μέγα.

Ἐπὶ δὸς α'.

Ὅστιν ἄγετ' ὦν ἀφωμέν τε βάλωμεν εὖ θ' υἱόν εὐκλέα
Βίτου νῦν, ἀρετᾶν ὅς προβάλετο σὺν θεῷ
ἀσφαλῇ θεμελίᾳ φρασὶν ἀρχαῖαν οἱ
ἔφ' ἄν' ἐν μιν ἀδύ φάος τ' ἐρείσμα τ' ἔθνεος εὐφρον
ἀγαθοῖς ἐν ἔργμασιν, ἃ ψάμμος ἤνυτε
φεύγει τὸν ἀριθμόν, οὐδ' ἂν δύναιτο τις
ἄποθεν ἀρχόμενος πάντα περ
λέγειν Χρηστάκης ὅσ' ἀγάθ' ἔθνος ἔρρεξεν ἀλαθέως γούος.

Στροφὴ β'.

Ὅθ' οἱ γὰρ πελεται τὴν ἔργον, μετὰ φρασὶν αὐτῆς
βαλόμενος πάλιν, πρὶν τελέσαι μεδεταί πυκιμηδῆς
καὶ τελεῖν ἔργον ὡς
ἤνυσεν μεμῶς περ
αἴψ' ἐπέτα καὶ χάρι.
τοῖος ὦν πρὶν ἄνθρωπος αὐτὸν σαφηνέως ἰδεῖν νόον, ὅς τ' ἐστίν, οὐ ποτε
πεῖθεταί τι οὐδ' εἴωθεν αὐτίκ' ἀρήγειν βροτῶ.
Μᾶλ' ἰδοῦμεθ' ἐλομένους ἀεργίαν πολέτ'ε,
κοιούρους, νόον τ' ἄρ' ἐτέρων
ἰαίνειν λόγοις θέλοντας, ὅφρα κεν
ζώωσι καμᾶτω ξένων φίλῳ.

Ἀντιστροφὴ β'.

Ὅ λούσων ὀπίσω τε πόρῳ τε νόσφιν ὀρᾷ σφε
ἐπέεσιν τ' ἐνίπτων χαλεποῖς κρατεροῖς θ' ἄμ' ἐσάντα
οὔτε τ' ἄλλ' ἔχων νόμῳ
ἄλλα μυθεῖται γε.
ἔστιν αὖθ' ὁρῶν τύχας
ἐς τὰ ἔμπαλιν ἀναχωρέσσαν ἔμπαν ἔξαπίνας, εἴτε κεν θεὸς
μὴ φιλῇ βροτῶς ὁμῶς ἀτασθαλίας εἴνεκα,
πραπίδου χάριν αἰεὶ θεῷ σέβας θ' ἄμα καὶ πρὸς ἄνθρωπον
ἔχει, γνησίαις δ' ἐπ' ἀρεταῖς
ἀρίστης ὁλβος ἐκ θεοφῶν οἱ
αἰῶν τε δέδοται μακάρτατος.

Ἐπὶ δὸς β'.

Φρόνας ἀρετᾶν γὰρ ἄλλαν ἔφυ ἀγεμὼν ἐκ θεοῦ τ' ἄνθρωπος
ἰδοῦναι περ ἄλλ' ἐπ' ἀρετᾶν ἐξοχόν
πάνθ' ὁρίζεν ἀσφαλῶς τε κυβερνῆν τ' αἰεὶ
φρονάσαι δὲ γνώμα θαμὰ εὐσεβῆς χάρις τε ὁπαδεῖ.
Μόνον ὦν ὅς ἐστ' ἀρεταῖσιν κεκαδμένος
τοῦτον πεφίλῃ κατ' συνθέλει θεὸς
ὁρέγειν ἄβρῶν αἰεὶ πλοῦτόν οἱ·
ἄτερ μὲν θεοῦ ἔμπεδον οὔτις εἴληχε ποτ' ὁλβον ἀνθρώπων.

Στροφὴ γ'.

Θάλησ' ὁλβος αἰεὶ τε μάσων ὑπὲρ ἁμείων που
θεόν, ἔχει τε μείω φθίνον, εὐλογίαις δὲ μέμικται·
εἰ δέ τις φρασὶν κόρον
αἰαντὴ κατέχεν πῆ
μὴ σθένει φυγεῖν θ' ὕβριν,
οὔτε πάντα χρόνον ὁμῶς τέθαλε τῶδε οὐδ' ἄρ' ὁμιλεῖν φιλεῖ πολῦ.
Πλοῦτος αὖ κρυφαῖος ἔδον, ἄλλως αἴθων ἄτε
νέφεσι δυνάμενος, οὐκ ἔχραισμε τῶ πόλι,
πονηρᾷ γε φειδοῖ δόμου
μυχρὴ κλαῖδεσσ' αἰεὶ νειόμενος,
παισὶν δ' ἀμαθέσιν συνώλετο.

Ἀντιστροφὴ γ'.

Κόραξ δένδρεσιν αὖ γλυκύον που ἐπέπτατο καρπῶν
ἐδόμενος πέτραις ἀλιθῆταῖς ἐνὶ βράμψι ἀγρώσων·
ἴσα τ' ὁλβίοις κόλαξ
ἔστιν οἷς ποτιφοιτᾷ.
Ζωγράφῳ δὲ τοῦμπαλιν
ἦθος ἐμφύς, θ' φρόνας εὐσεβεία τ' ἐμθαλε, βέζειν αἰεὶ καλὰ
μούνον ἐστὶ, παῖδας αὖθ' εἰς τε πέποιθ' οὐ τρόπον,
ἐς ἀγαθὰ νόον αἰεὶ τοκεῖ ὁμῶς τράφειν,
διαλλαζόμεν ποτὲ πατρός·
δόμοισιν πατρῷοις γὰρ ἔκαθεν
θάλλουσαι ἀρεταί γε κόσμος ἦν.

Ἐπὶ δὸς γ'.

Κατ' αἴσαν ἀρετᾶν ἄρ' αἰνῆσαι ἄποινα χρῆν ἄνδρα φαίδιμον
δόμεν θ' ὡς μενοεικῆ γε χάριν εὐφρονος,
εὖ ἔοργεν ὅτι δὴ πυκινόφρων τάνδε πτόλιν
Διὸς κάλλιμον θυγατέρεσσι δῶμα νῦν τόδε τεύξας.
Στεφάνωμά μιν νέον Ἄπειρος ἔθνεος
τίκτειν γάνυται τε χαίροισ' ἐπήρατον
ὅτι ἐς οὐρανὸν ἔχει κλέος.
Δίδου Φοι θεὸς πλοῦτον ἄθραυστον αἰῶνά τ' ἄδακρον ἴσχειν.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΤΑΓΗΣ.

ΤΑ ΑΣΤΡΑ.

Ἦτο νύξ· τὸ βαθὺ ὑψίδενδρον δάσος πλήρες μυ-
στηρίου πρὸ ἐμοῦ ἐξετείνετο· βαθύς ἐνάρκους τὰ
πάντα ἡ νύκτις σιγῇ, καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ ἀερόπτεροι
ζέφυροι τὴν πτῆσιν ἐπέσχον, οὐκ οἶδα ἐπὶ τίνος πλα-
τάνου ἢ φιλύρας θροσῶδεις φύλλωμά ὑπνώσαντες· τῶν

ὠχρῶν δὲ λαμπυρίδων στιγμηδὸν ἀνατέλλουσα καὶ δύουσα πέριξ μου ἡ ἀσθενὴς μαρμαρυγή, ἐπὶ μᾶλλον ἠϋζανε τὸ μυστήριον τοῦ ζόφου καὶ τῆς σιγῆς.

Ἀλλὰ πρὶν ἢ εἰς τὸ δάσος εἰσελθῶ καὶ ἐν ταῖς βαθείαις αὐτοῦ σκιαῖς ἀρτανισθῶ, ἔστην πρὸς στιγμὴν καὶ πρὸς τὰ ὕψη ἐπῆρα τὸ βλέμμα. . . ὦ τῆς θαυμασίας θέας! μυριάδες μυριάδων φεγγαβοῶν σπινθήρων κατηύγαζον τὴν ἀπειρον αὐτῶν ἔκτασιν. ἐν δὲ τῷ καλύπτοντι αὐτὴν σκότει ἡ λεπτὴ αὐτῶν ἀκτίς ἐπιπτεν ὠχρὰ ἄμα καὶ ἡδεῖα, χρωπὴ ἄμα καὶ μελάγχολος.

Τὸ ἄμμα μου γοητευθὲν οὐδόλως πλέον ἀπεσπᾶτο ἀπὸ τοῦ αἰθέρος τοῦ σπινθηρολαμποῦς.

— Ὡς μυριοπληθεῖς ἀστέρες ὦν ἡ δειλὴ ἀκτίς, λαμπερὰ ὡς μαργαρίτινον δάκρυ, ἐν τῷ ἐρεβώδει χέει ἐπιπλέουσα, κυλιέται ἄμα πόρρω ἐκεῖ ἐπὶ τοῦ ὑπνοῦντος πελάγους, ὅπερ τότε χρυσούμενον μειδιά γλυκὺ ὄνειρου μειδίαμα: ὦ συμπαθεῖ φῶτα δι' ὧν ὁ οὐρανὸς οἶανει δακρυλαμπῶς μειδιῶν φαιδρύνει τὴν ἀγρίαν σιγὴν τῆς νυκτός. ὦ ἀστέρες! τί ἄρχ' ἐστε; σπινθήρες τῆς ἀϊδίου χαρῆς λαθραῖως τὸ ὑπερνέφελον δῶμα ἐκφυγόντες; ἢ ἀνέριθμοι κύκκοι τῶν δίκην χαλίκων τὰ παραδείσια ἐδάφη καλυπτόντων ἀθαμάντων καὶ σαπφείρων, τυχαίως ἐπικυλισθέντες εἰς τὸν εὐρὺν οὐρανόν; ἢ μὴ ἐστὲ χρυσὰ ἀμάραντα ἄνθη τοῦ φωτός ὧν ὁ Πλάστης ἐν τῇ μελλούσῃ μεγάλῃ ἡμέρᾳ στεφανώσῃ τὰ θεῖα μέτωπα τῶν ἀγίων Αὐτοῦ καὶ ἅπερ εἰκὴ ἦδη ἀνὰ τὰ ὕψη κατασπείρει ὅπως ἡ λάμψις αὐτῶν, ἐν τῇ ψυχῇ ἡμῶν εἰσδύουσα, ἐγχαράξῃ ἐν αὐτῇ θερμὸν πόθον πρὸς τὸ ἰδεῶδες τοῦτο στέμμα; . .

ἢ μὴ ἄρχ' ἐστε κεκρυπταλῶμενοι ψεκίδες τῆς τὰ χιονόπλαστα ἄνθη τῆς Ἐδέμ ἀρδευούσης δρόσου ἢ συμπαθεῖ ἀργυροστιλπνα δάκρυα; ἀλλ' ὦ ἄστρα, τίνος δάκρυά ἐστε; μὴ τῆς γιγαντωδούς μελανοπέπλου χήρας τοῦ Ἥλιου Νυκτός κλαίουσας τὴν ἀπουσίαν τοῦ φωτεινοῦ αὐτῆς ἰνδάλματος, ἢ μὴ δάκρυα ἀγνὰ ἐλέου; καὶ συμπαθείας, ἀπ' εὐσεβῶν σταλαχθέντα ψυχῶν ὅπως καταπραύνωσι τὴν πυρὰν τῆς θλίψεως τὴν φλέγουσαν ἄμα καὶ καθαίρουσαν, ἀλλὰ μήπω ἐξοντοῦσαν τὴν καρδίαν, ἥς ἡ ὕλη ἐπλάσθη ἄφθαρτος, τὴν πυρὰν ταύτην, ἣν πολλὰκις πνοὴ Θεοῦ ἐπὶ ἀνεξερευνητῷ σκοπῷ ζωπυρεῖ καὶ ἐν ἣ ἡ καρδία, καταπονουμένη ἀλλ' ἔτι ἀναλλοίωτος, τρεῖται ἐπίσης ἀγνή, ἐπίσης ἱερὰ ὡς ἡ βέτος ἡ φλεγόμενη καὶ ἀφλεκτος; Ὡς ἄστρα, εἰ οὕτως, μὴ εἰσθε τὰ μυρία ἀργυρὰ δάκρυα, ἅπερ ἡ Παρθένος ἔχει ἐπὶ τῷ φόνῳ τοῦ Τέκνου αὐτῆς, τοῦ μάρτυρος Θεοῦ, καὶ ἅπερ ἀγγέλου χεὶρ εὐλαβῶς συλλέξασα ἐπὶ τοῦ αἰθέρος διέσπειρεν, ἵνα ἐφεξῆς ἀφῶνως λαλῶσι τῇ ψυχῇ ἡμῶν. . .

Ἀσύνους ἔτι ἐθεώρουν αὐτὰ ἐπὶ στιγμὴν σιγήσαντα. κρότος τότε μορμύροντος ὕδατος ἠκούσθη. ἦν ἡ παρὰ τὸ δάσος δροσώδης κοήνη, ἥς τὸ κοιμώμενον νῆμα πρὸ μικροῦ τὸ βῆμα μου ἀφύπνωσεν. ἦν ἡ μὲν ἐν τῇ ζοφερᾷ ἡρεμίᾳ λαλοῦσα φωνή, ἡ δὲ ἐν τῇ ἀνὰ τὸν οὐρανὸν ἀκούσῃ.

— Ὡς κρήνη! ἀνέκραξα· αὐτῆς τὸ χρυσορρέον νῆμα καθ' ἐσπέραν ἀσπάζεται ἐπιπτόμενα ἡ ἡδεῖα τῶν

ἄστρον ἀκτίς· γινώσκεις ἄρα τί εἰσι ταῦτα καὶ πρὸς τί ἀνὰ τὰ ὕψη ἐσπάρησαν;

Καὶ ἡ βρῦσις μοι ἀπεκρίνατο διὰ τοῦ φλοίσβου:

— Εἰσὶ φεγγαβοῖοι πυρσοὶ ἀναφθέντες ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ ὅπως ἀντανακλώμενοι καταλῆμπουσι τὸ νῆμα μου σκολιῶς ἐν τῷ σκότει προρρέον.

Ἡ ἀπάντησις αὕτη, οὐδεμίαν βεβαιότητα ἐνέχουσα, οὐδόλως ἐξήρκεσέ μοι· ἀλλὰ μακρὰν ἐν τῷ βαθυσκίῳ δάσει ἤκουσα τοῦ ἀφυπνισθέντος πτηνοῦ ἐναρμόνιον ἄδοντος· τότε προσέβην πρὸς αὐτό. ἴσως, εἶπον, κήλιον τῆς βρύσεως οἶδεν ὁ νυκτίλαλος αἰοῖδος.

— Ὡς πτηνόν, ὅπερ ἔσχει τοὺς ἀέρας διασχίζον, πρὸς τὰς αἰθερίους ἐκτάσεις ἀνίπτασαι· εἰπέ μοι τί ἄρχ' εἰσιν οἱ ἀπειροπληθεῖς ἀστέρες οὓς ἐγγίζεις διὰ τῆς πτήσεως;

— Ἀγνοῶ· ἀπεκρίνατο ὁ οὐρανοφοίτης ψάλτης· νομίζεις ὅτι διὰ τῶν πτερύγων δύναμαι νὰ προσπαύσω αὐτούς; ἀλλ' ὡς ξένη, τὰ αἰθέρια ταῦτα φῶτα εὐρηγνται πολλῷ ἀνωτέρω τῶν χρυσοροδίνων νεφυδρίων ἐφ' ὧν ἐγὼ ἀνυψούμενος εὐνάζομαι· ἀλλὰ μικρὸς ἐγὼ πτεροεὶς τοῦ δάσους αἰοῖδος πρὸ τοῦ ὄρθρου ἀφυπνόμενος, θεωρῶ αὐτοὺς μαρμαίροντας ὡς μυστηριώδεις ἀκτίνες θεοῦ πυρὸς ὅπερ μοι ἐμπνέει τὰς νυκτίας ὠδάς μου. . . καὶ μέλπων αὐτούς, ἀγνοῶ αὐτούς· ὡς ὑμεῖς οἱ μέροπες αἰοῖδοι, οἵτινες ἀείποτε ψάλλετε τὸ πόρρωθεν γοητευτὸν ὕμνῳ ἰδεῶδες, ὅπερ ὅμως οὐδέποτε ἐν τῷ βίῳ ἐκ τοῦ σύνεγγυς εἴδετε.

Καὶ τὸ πτηνὸν στραφέν πάλιν πρὸς τὰ ὕψη ἐπανήρξατο τῶν περιπαθῶν αὐτοῦ ὠδῶν, ἀδιαφοροῦν ἂν ἡ ἀπάντησις αὐτοῦ ἐπλήρωσεν ἢ οὐ τὴν πυρετώδη περιεργίαν μου. Φεῦ! μᾶτην ἀνηρώτων τὴν γῆνιν φύσιν· αὕτη ἠγνοεῖ τὰ μυστήρια τοῦ οὐρανοῦ.

Ἀσυναίσθητος, ἐν τῷ βαθεῖ ρεμβασμῷ μου, διέβην κατὰ μήκος τὸ δάσος· ἐγγύς δὲ τοῦ πέρατος αὐτοῦ ὄρθουτο χλοερὰ λοφίσκου κλιτὺς ἐφ' ἧς γέρων ποιμὴν, ὑπὸ ἐλάττην καθήμενος, ἰθεῖατο τὰ ἀστέροεντα κέλλη τῶν ὕψων. Τότε προσεγγίσασα ἠρώτησα αὐτόν:

— Εἰσὶν ἀπειράριθμοι χρυσοφεγγεῖς λαμπάδες ὧν ἐκάστη αὐτομάτως ἀνάπτεται ἄμα ὡς ἐπὶ γῆς ἀνατεῖλη ἡ ὑπαρξὺς θνητοῦ τινός, σβέννυται δὲ ὅτε καὶ αὕτη ἐν τῷ τάφῳ δύσῃ· καὶ ἐφ' ὅσον μὲν ὁ θνητὸς ὧ ἀνήκει ἐργάζεται τὴν ἀρετὴν, αὕτη ἀστράπτει φέγγος γελοῦν ὡς μειδίαμα, παρעוּבּוּס ד' וְאֵלֵּי אוֹתוֹס דִּי אִישׁוֹרָאס τινός πράξεως βεβηλώσῃ τὸν βίον αὐτοῦ, ἡ ἀκτίς τῆς ἐφόρου λαμπρόδος ὑποτρέμει ἀμυδρῶς ἐν τῷ σκότει ὠχρὰ ὡς δάκρυον· ἰδοὺ διατί οἱ ἀστέρες ἐνέχουσιν ἀμφοτέρω ταῦτα ἐν τῇ λάμψει αὐτῶν. . . Ἰδὲ ἐκεῖ ὑπὲρ τὴν κορυφὴν τοῦ λόφου ἄστρον λευκάζον, ὅπερ τῇ στιγμῇ ταύτῃ νέφος ἀρκίον μελανόφαιον ἐκάλυψε. . . τοῦτο δηλοῖ ὅτι αἰφνίδιος δυστυχία ἐπισκιάζει τὸν βίον τοῦ εἰς ὃν ἀνήκει θνητοῦ· ὦ! εἴθε ταχεῖα πνοὴ βορρᾶ νὰ σκεδάσῃ παρעוּבּוּס τὸ ὠχρὸν νέφος ἀπὸ τοῦ ἀστέρος καὶ θεῖα ἐπίπνευσις τὴν ζοφερὰν τῆς δυστυχίας σκιάν ἀπὸ τοῦ βίου τοῦ θνητοῦ. . . Ἀλλὰ βλέπεις ἐκεῖ μακρὰν, πολὺ μακρὰν ἀστέρα διὰ τὸντα

ὅστις ἀκαριαίως εἰσπίπτει καὶ σθέννυται ἐν τῷ ἡρέμῳ ὠκεανῷ; . . . εἶναι ἡ δύσους λαμπὰς ἀνθρώπου ὅστις τῇ στιγμῇ ταύτῃ ἐκπνέων βυθίζεται ἐν τῷ ἀχανεὶ τῆς Λήθης πόντῳ! . . . ἰδοὺ τὸ ἄστρον σθεννύμενον ἀφῆκε χρυσοῦν ἴχνος ἐν τῷ οὐρανῷ ὃν διέσχισε. ὦ, εὐδαίμων ὁ ἐκπνεύσας! . . . τοῦτο εἶναι τὸ χρυσοῦν ἴχνος τῆς ἀρετῆς τὸ ἐγχαραχθέν ὕπισθεν αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ εὐρέος στερεώματος τῆς ζωῆς, ὅπερ διῆλθε, τὸ δὲ ἔσχατον αὐτοῦ ἀπαύγασμα ἐπιπίπτει τῶν κυμάτων τοῦ πόντου τῆς Λήθης ἐπιλάμψει αὐτῶν ἑσάει! . . . ἀλλὰ πόρρω ὑπὲρ τὴν γραφικὴν ἐκείνην τῶν μικρῶν νεφυδρίων σωρείαν, ἕτερός τις ἀμυδρὸς ἀστὴρ δειλῶς ἐμφανίζεται· εἶναι ἡ ἀνατέλλουσα λαμπὰς ζωῆς τῇ στιγμῇ ταύτῃ ἐπὶ τῆς γῆς γεννωμένης. ὦ, εἴθε ν' ἀστράφης ἐφεξῆς φαιδρὸς καὶ γελοῖος, μικλὸς ἀστὴρ, ἄρτι σχίσας τὰ νέφη! . . . Ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν, νυκτοπλανῆς ὁδίτης, τὸν ἐν τοῖς κόλποις τοῦ ὠκεανοῦ σθεννύμενον ἀστὴρ ἕτερος αἰφνιδίως ἀνατέλλων, διαδέχεται ἐπὶ τοῦ ἀπείρου οὐρανοῦ. Ἐκεῖ οὕτω, διὰ τῶν αὐτομάτων τούτων λαμπάδων, αἵτινες μειδιῶσιν ἢ κλαίουσι, βυθίζονται εἰς ζοφόντα νέφη καὶ πάλιν αἰγλήσονται ἀπ' αὐτῶν χαροπῶς ἐξέρχονται, ἀνατέλλουσι καὶ δύουσι χαράττους τέλος χρυσοῦν ἴχνος ἢ ἀπόλλυνται ὀλιβερώς ἐν τῷ χέει, πιστῶς ἀντανakλάται ὁ βίος ἡμῶν. Μὴ ἐρωτήσης με πῶς καὶ διατὶ εἰς τὰ ὕψη ἀνήθηναν· τοῦτο οὐδέποτε ἐδίδαξέ με ἡ μήτηρ ἢ ἡ μήμη μου πρ' ὧν ἔμαθον ὅσα σοὶ εἶπον· ἀλλ' οὐδὲ ποθῶ νὰ μάθω πλείονα· μοὶ εἶναι τοσοῦτ' ἡδὺ ν' ἀτενίζω τὸ ἀπέραντον τῶν βίων κάτοπτρον καὶ ἐν αὐτῷ ν' ἀνευρίσκω τὸν ἑφορὸν μου ἀστὴρα, σμικρὸν, ἄνευ θάμβους ὡς οἱ τοῦ πρώτου μεγέθους, ἀλλὰ διὰ τοῦ γλυκεροῦ καὶ γαληνίου φωτὸς αἰείποτε διαγελῶντάς μοι! τί πρὸς ἐμὲ τὰ λοιπὰ; . . .

Ἄλλ' αἰφνης σοβαροὶ γλαυκοὶ κρωγμοὶ εὐκρινῶς πόρρωθεν ἐκ τοῦ ἄστεος φθάνοντες ἐτήραξαν τὴν γαλήνην τῆς νυκτεροσκεποῦς ἐξοχῆς· ἦν ἡ γλαυὴ τῆς ἐπιστήμης, ἡ γρηγοροῦσα παρὰ τὸν ἀκάματον ἀστροπόλον, τὸν υἱὸν τῆς Νυκτὸς καὶ τοῦ ἀστροφεγγοῦς οὐρανοῦ. καὶ ἡ φωνὴ αὐτῆς ἐφάνετο μοι λέγουσα: «Οὐχί! τὰ ἄστρα δὲν εἶναι ἄνθη χρυσαῖα ἢ ἀδάμαντες ἢ ἀφθίτων δακρύων ψεκάδες ἢ λαμπάδες ἑφοροὶ τῶν θνητῶν αὐτομάτως ἀπτόμεναι· ἐνέχουσι μυστήριον, πλὴν οὐχὶ μυθῶδες ἢ ἀνῆκον εἰς τὸ αὐτόματον, ἀλλὰ μυστήριον μέγα καὶ ὑπερφύε μυστήριον ἐνέχον τὴν ἀλήθειαν, μυστήριον ἐν ᾧ ἡ καρδία ἀκούει κεκρυμμένως λαλοῦσαν τὴν ὑψίστην φωνὴν τοῦ τὰ πάντα διέποντος! . . . Οὐχί, ἄνθη ἢ ἀδάμαντες εἰσιν οἱ ἀστέρες, ἀλλὰ σφαῖραι γιγάντειοι, φωτόλουστοι γαῖαι, διάφυροι ἡλιοσφαῖραι ἐν τῷ ἄνευ περάτων σχήματι αὐτῶν μυστικῶς τὸ ἄνευ τέρατος Ἄπειρον εἰκονίζουσαι· κόσμοι εἰς ἀτλαντίους ἀγκάλας ἀπέραντα πελάγη καὶ ἀτεράχμους βράχους καὶ συννεφώστεπτα ὄρη ἐγκλείοντες. Ἐν τῇ στιγμῇ ταύτῃ καθ' ἣν ὡς μόνη τῆς σιγῆς ἡχώ οἱ πτερόεντες λόγοι μου τὸ οὖς σου θίγουσι, πομπὴ ἀπείρως μεγαλοπρεπὴς ἐν τῇ σιγῇ αὐτῆς ἀρμονίᾳ τελεῖται ἐπὶ τῶν ἀπείρων ἐκτάσεων καὶ ἡ θεῖα αὐ-

τὴ πομπή, ἐν ἣ ἀφώνως, μυστηριωδῶς δοξολογεῖται τὸ ὄνομα τῆς ὑπερτάτης Παντοδυναμίας, ἐστὶν ἡ ἀνέλιξις τῆς φυσικῆς τῶν κόσμων τούτων ζωῆς! . . . »

— Ὡς τῆς θαυμασίας ἀποκαλύψεως! ὦ τοῦ θάμβους! ὦ τοῦ εὐρους τῆς ἀληθείας, ἣν ἀδυνατεῖ νὰ περιλάβῃ τὸ στενὸν πνεῦμα μου! ἀνέκραξα ἐννεός· ταῦτα λοιπὸν τὰ καλλίστιλπνα τοῦ οὐρανοῦ φῶτα τὰ δίκην μαργαρωδῶν σταγόνων ἀπὸ τοῦ ἀμέτρου χάους γλυκερῶς ὑπολάμποντα, εἰσὶ κόσμοι τεράστιοι, αἰωνόβιοι κόσμοι, ἀπολαύοντες ἡμέρας καὶ ἑσπας, περιδινόμενοι ἢ ἀκίνητοῦντες, φέγγοντες ἢ φωτιζόμενοι; . . . Τότε ιδέα τις, ἰσχυρὰ καὶ μάγος ιδέα ἐξ ἐκείνων ἃς ὁ νοῦς πρὶν ἢ ἐτι ἐντελῶς διαπλάσῃ μετὰ περιπαθοῦς ζέσεως ἀσπάζεται, ἐπὶ μᾶλλον ἀπειθῶς με καὶ ἐπέσχεεν ἐπὶ τῶν χειλέων μου χεῖμακρον ὅλον ἐκφράσεων θαυμασμοῦ.

— Πανδαῆς γλαυὴ! ἀνέκραξα. ἡ ἀκοιμήτως ἀέτιον ὄμμα στρέφουσα πρὸς τὰ ἄμετρα ὕψη ἐν τῇ στιγμῇ τοῦ σκότους καὶ τῆς γενικῆς ἀναπαύσεως εἶπέ μοι, οἱ μυριοπληθεῖς οὗτοι κόσμοι ἀσκόπως ἐπὶ τῶν ἀχανῶν αἰθέρων ἐσπάρσαν. μὴ ἄρα βιοῦσιν ἐπ' αὐτῶν πολυχρίθμοι ἀνθρωπότητες καλλιθέμεθλα ἄστεα ἐρείδουσαι ἐπὶ τῶν ἐδαφῶν αὐτῶν, καὶ διὰ ταχυπόρων πλοίων τὰς θαλάσσας πληροῦσαι, πλέουσαι εἰς ὄνειρα δόξης καὶ εὐδαιμονίας, ὡς ἡμεῖς πολυμύχως, ἀλλ' εὐτυχέστερον ἴσως ἡμῶν δρῶσαι πρὸς ἐπίτευξιν αὐτῆς; ἀνθρωπότητες καταμανθάνουσαι τοὺς περιστοιχοῦντας αὐτὰς κόσμους, μεμαγευμένον ὑφῶσαι βλέμμα πρὸς τὸ ἀθάνατον ιδεῶδες, ἐν ἐνθουσιασμῷ τέλος γονυκλιτοῦσαι πρὸ τοῦ ἀπειροθαυμαστόου τῶν θαυμασιῶν Δημιουργοῦ; . . .

Ἄλλὰ τὸ βαθύσοφον τῆς Ἐπιστήμης πτηνὸν σιγὴν ἀγνοίας πρὸς τὴν φωνὴν μου ἀντέταξε· μόνον τῆς λάλου Ἠχοῦς ἤκουσα χλευαζούσης τοὺς τελευταίους αὐτῆς τόνους ὅτινες φροῦδοι ἐξέπνεον.

— Οἱμοὶ! ἐψέλλισα τότε σύννοος· ὦ Ἐπιστήμη, πανδαῆς ἀμαθῆς· ἕως πότε λοιπὸν ἐπὶ τοῦ κόσμου τοῦτου θὰ τρέμωσιν ἀβληχρῶς ἐν τῷ σκότει αἱ ἀκτίνες τοῦ λύχνου σου; ἕως πότε τὸ ἕτερον τῶν ἐν τῷ χέει τοῦ ἀγνώστου τὴν φωτεινὴν μορφήν τῆς ἀληθείας ἐκζητούντων ὁμμάτων θὰ σοὶ κλείῃ διὰ τῆς εὐρείας παλάμης ἢ ἀγνοίας, ἀδελφῇ τῆς γνώσεως; . . .

Καὶ ἠτένισα ἄπαξ ἐτι πρὸς τὰ ὕψη μετὰ πόθου θερμοῦ· οἱ μάγοι ἀστέρες ἐν τῇ προκεχωρηκτικῇ νυκτὶ λαμπρότερον ἢ πρὶν ἐσελάγιζον· ἡ δὲ ὑποτρέμουσα αὐτῶν μαρμαρυγὴ, ἥτις ἐθώπευε τὸ ὄμμα μου, περιεῖχεν ἀνέκφραστον θέλητρον. Ἐνῷ δ' ἐν ἐκτάσει ἐθεώρουν αὐτούς, ἀναισθητοῦσα πρὸς τὴν διάτορον τῶν μεσονυκτίων ἀλεκτριδίων κρυγὴν, ἀναισθητοῦσα πρὸς τὴν δροσπνουν αὐραν, ἥτις μοὶ ἐρρίπιζε τὸ μέτωπόν, αἰφνης ἀπὸ γωνίας τινὸς τοῦ αὐρανοῦ ἀνοιγομένης ιδεώδης νεφελόπελος μορφή, λαμπρὰ ὡς ἀκτὶς καὶ γοργὴ ὡς ἐκείνη, κατερχομένη ἐλαφρῶς ἐπ' ἐμὲ ἐπίπτει· ἦτο ἡ Μοῦσα ἡ ἡλιόπλαστος κόρη τοῦ αἵθερος, ἥτις μειδιῶσα καὶ ἀμάραντον τινα κλάδον τοῦ

χρυσοδάφνιδος Παραδείσου ἐστεφανωμένη, ἐπὶ ἡλθέ μοι ἐκείθεν γλυκεῖα ἄρωγός.

— Ἄφρον, πρὸς τί δὲν μ' ἐπεκαλέσθης; μοι εἶπε γαληνιαίως, διὰ τῶν ἀργυρῶν δακτύλων τὴν κόμην μου θίγουςα.

— Σύγγνωθι, ἀγνή θεότης! ἐφώνησα γονυπετοῦσα καὶ ἀσπάζομένη τὸ νεφέλεον αὐτῆς κρῆσπεδον· « αἱ τῆς φρενὸς ταρχαὶ παρέπληχζαν καὶ σφόν »· πόσῳ μᾶλλον ἐμέ τὴν ἀδαὴ τῆς γῆς κἄτοικον;

— Ἰδέ! ἰδέ! μοι εἶπε δεικνύουσά μοι τὸν οὐρανόν· ἰδέ τοὺς ἀστέρας· θὰ σοὶ ἐρμηνεύσω τὸ μυστήριον τῆς συμπλοῦς αὐτῶν λήμψεως· ὅτε μετὰ τοὺς μύχθους τῆς ἡμέρας οἱ θνητοὶ ἀφελθέντες εἰς ὕπνον λυσιμέριμον, ἐν τῇ βραχείᾳ ταύτῃ ἀνυπαρξίᾳ βιοῦσιν αἰῶνας ὅλους χαρᾶς ἣν ἐπιτέλλει στιγμήαιον ὄνειρον, καὶ οἱ ἀστέρες μόνοι ἐπ' αὐτοὺς ἀγρυπνῶσιν, ἕκαστος τότε τῶν μυριοπληθῶν τούτων ἀστέρων ἐστὶ τὸ πᾶν χρυσὸν δῶμα ἀγγέλου φύλακος, ὅστις ἀπὸ ἀμέτρου ὕψους τὴν αὐτῇ ἀφιερωμένην θνητὴν ὑπαρξιν ἀνοικητὸς φρουρεῖ. Ἐκαστος τῶν ἀστέρων τούτων ἐστὶ φωτεινὴ σφαῖρα ἥς τὰς λαμπρὰς ἀειθαλεῖς καλλονὰς ἡ φαντασία σου ἀδυνατεῖ νὰ συλλάβῃ ὥς τὸ ὅμμα σου ἀδυνατεῖ νὰ προσίδῃ αὐτᾶς· ἐκεῖ τὸν χοῦν τῆς γῆνης σφαίρας στίλβουσα χρυσόκονις ἀντικαθίστησιν ἐκεῖ ὑψηλὰ ὄρη στεφανοὶ θεοσπεσιῶς ἡ ἀκτὶς τοῦ οὐρανόθεν φωτός· ἐκεῖ εἰς καλλίρροα κύματα θλασσῶν σαπφειρίνων κλίνοντα λούουσι τὰς ἀβράς κεφαλὰς χρυσᾶ ἔθνη ἐπὶ τῶν ἀκτῶν θάλλοντα καὶ ἡ ἐπ' αὐτῶν σταλῆζουσα δρόσος, γλυκὺ δάκρυ χαρᾶς ἐκ τῶν ἀγγελικῶν ὁμιλήτων, ἄλυτος ἐφεξῆς ἀδάμας σπινθηροβολεῖ ἡ δὲ δροσοζέφυρος τῶν ἀγγέλων πνοὴ ἐστὶν ἡ θωπεύουσα αὐτὰ αὔρα. Βλέπεις τὸν ἀστέρα ἐκείνον τὸν ὠχρὸν ἀλλὰ φωταυγῇ, ὅστις ἐπὶ τῶν ναμάτων τῆς ἐγγύς ρεούσης κρήνης ἐπιχέει κυμαينوμένην ἀνταύγειαν; εἶναι ὁ σὸς ἀστήρ· δὲν εἰσδύει μέχρι βάθους τῆς καρδίας σου ἡ μελιχρὰ αὐτοῦ ἀκτὶς ζωηρότερον αἰφνιδίως ἀναλκμπουσα; ὁ φύλαξ ἀγγελός σου σπρσμειδιᾷ τῇ στιγμή ταύτῃ ὅτε τὸ ὅμμα σου μηδὲως αὐτὸν διακρίνον ἀτενίζει αὐτόν. Οὕτως ἐν τῇ νυκτὶ οἱ ἀστερόθρανοι ἀγγελοὶ τὸν μὲν ὑπνοῦντα φρουροῦσιν ἐν τῇ ἡρέμῳ ἀπολαύσει τοῦ ὄνειρου αὐτοῦ, τὸν δὲ ἀγριπνοῦντα τεθλιμμένον παραμυθοῦσι μυστηριωδῶς. ἀκτίνος δίκην ἐπιτέλλοντες αὐτῷ συμπαθεῖς μειδίαμα. Ἀκούεις ἀβροτάτην τινὰ ἡχώ δίκην ἀβεβαιῶν μουσικῆς ψιθύρων ἀνὰ τοὺς αἰθέρας ἐπιπνεύουσιν; εἰναι ἡ μόλις ἀκουομένη συναυλία τῶν φρουρῶν ἀγγέλων, οἵτινες, λευκοπτεροὶ ἀηδόνες, ἀπὸ χρυσῶν φωλεῶν δι' ἱερῶν πρὸς τὸ Θεῖον ὧδων βαυκαλῶσιν ἡρέμα τὸν ὕπνον τοῦ σύμπαντος. Καὶ ἂν ἐνίοτε εἰς τῶν ἀστέρων, γοργότερος τῆς στιγμῆς ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ κατέρχηται, δὲν ἀποσβέννεται τυχαίως ἐν τῷ κενῷ, δὲν καταποντίζεται ἀστραπηδὸν εἰς τὰ ζοφώδη τῆς γῆς πελάγη. Τῇ στιγμή ἐκείνῃ ἐνάρτεος ψυχῇ πτερυγίζει πρὸς τοὺς οὐρανοὺς· ὁ δὲ ἔφορος αὐτῆς ἀγγελὸς καταβαίνει ταχέως μετὰ τῆς χρυσοῦς κρηπίδος αὐτοῦ, ὅπως παραλθὼν ἐκείνην ἐπ' αὐτῆς, ἀναβι-

βάσῃ εἰς τὰ ὑπερνέφελα ὕψη, πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ Ὑψίστου.

... ὦ!... ἀτενίζει, ἀτενίζει τὰ ἄστρα ὅτε ἀγνή χαρὰ πλημμυρεῖ τὴν καρδίαν σου, τὸ γλυκὺ τοῦ ἀγγέλου σου βλέμμα ἐπ' αὐτὴν δίκην σπινθήρος φερόμενον θέλει στίλβοι καὶ καθαγιάζει αὐτήν· ἀτενίζει αὐτὰ καὶ ὅτε σὲ θλίβει ἡ Λύπη, τὸ ἀκτινοειδὲς τοῦ φύλακος σου μειδίαμα θέλει σὲ παραμυθεῖ σιγηλῶς, λύνον τὴν ἀχλὺν δι' ἣς ἐκείνη σὲ περιβάλλει!...

Καὶ ἡ εὐεργέτις Μοῦσα ἀκαριαίως ἀπέπη· ἐνθὺ δὲ ἡ ἐσχάτη ἄκρα τοῦ νεφελώδους χιτῶνος αὐτῆς ἐξηφανίζετο εἰς τὰ ὕψη, χρυσοῦν φύλλον τῆς δάφνης αὐτῆς ἀποσπασθὲν ἐκυλίσθη ἐπ' ἐμέ.

— ὦ σοφέ! ἐψιθύρισα ἐνθους ἔτι· ἀποστρεφόμενος μικρὸν ἀπὸ τῆς Ἐπιστήμης, ἥτις, ὑπὸ χασμάτων αἰφνιδίως κωλυομένη ἐν τῇ πρὸς ἐκζητήσιν τῆς ἀληθείας πορείᾳ, σύννους φέρει τὴν χεῖρα ἐπὶ τὸ ἐρρυτιδωμένον μέτωπον, ἐνθους κλίνει τὸ γόνυ πρὸ τῆς θεωρητήριος Μούσης, τῆς κορῆς τοῦ παραδείσου, ἥτις γλυκύφωνος καὶ μειδιῶσα σοὶ ἐκλαλεῖ τὰ μυστήρια τοῦ οὐρανοῦ!...

Τὸ ὕστατον δὲ προσβλέπουσα τὰ ἄστρα, εἶπον:

Λάμπετε, ἄστρα φαιδρὰ! χρυσάνθειες τῶν ἀγγέλων λιγνῶνες,

ἀδουτον ἔαρ ἐγκλείοντες, φῶς, ἄνθη, δρόσον καὶ ἥσμα! θεοὶ Παραδείσοι σεῖς ἀφειδῶς ἐσπαρμέν' εἰς τὰ ὕψη· ὦ! ἔσασι πρὸς τὰ ὕψη τὸ βλέμμα ἡμῶν προσηλούτε. ὦ βασιλεῦ τῆς ἡμέρας κρουνοὺς χύνων φέγγους [ἀπλέτου

ὑπερ θαμβοῦν ἀψυπνοὶ τοὺς θνητοὺς καὶ τὰ ὄνειρα [λύει,

ἦλπε! μὴ εἰς τὴν νύκτα αὐτὴν, μὴ αὐγὴν ἀνατείλῃς! ἄφες ἐδῶ ἔσασι γονυκλίνουσα τὰστρα νὰ βλέπω κ' ἡ λαμπερά των ἀκτὶς νὰ μοὶ φέρῃ μειδίαμ' ἀγγέλων!

ὦ ἐρημῖτ' αἰετὲ, εὐρυπτέρυξ τῶν ὕψων ἀναξ· ὁ βραχοθέμελτον θρόνον οἰκῶν ἐπὶ ὕψους ὀρέων, ὅστις φωτόπληστον βλέμμα ἰθύνας γοργὸν πρὸς τὰ [νέφη,

αἶρεσ' εὐθύς πρὸς αὐτὰ πρὶν ἀνέμου πνοῇ σὲ προ- [φθάσῃ.

ὦ! σ' ἐξορκίζω! ταχύς διὰ μέσου νεφῶν καὶ ἀέρων· εἰς τάνοικτὰ σου πτερὰ εὐαφρὰ αἰφνιδίως ὕψων με, φέρε, μ' εἰς τὰστρα! κ' ἐκεῖ τὸ χρυσοῦν ἐδαφὸς των [πατοῦσα,

εἰς τὰς γλαυκάς των θαλάσσας ἐκεῖ ὅπου εὐπετερον [δῶμα

λούουσιν ἄγγελοι, νὰ κατοπτρίσῃ μορφὴν μειδιῶσαν, μ' ἐν τῆς ἀκτῆς χρυσοῦν ἄνθος τὴν κόμην μου νὰ [στεφανώσω,

καὶ εἰς στιγμήν γλυκεράν, εἰς στιγμήν ἡδονῆς ἀ- [θανάτου,

ἐπὶ τὰ χεῖλην ἐν φίλημα θεῖον μ' ἀγγέλους ν' ἀλλάξω.

ΚΟΡΝΗΛΙΑ Α. ΠΡΕΒΕΖΙΣΤΟΥ.